
MRTT 2022

„FELSŐOKTATÁS ÉS KUTATÁS A TÁRSADALMI IGAZSÁGOSSÁG ÉS KÖRNYEZETI FENNTARTHATÓSÁG ÉRDEKÉBEN”

**Egyenlőtlen fejlődés mint térbeli igazságtalanság
– európai városfejlesztők „tértapasztalatai”,
városkutatók diskurzusai**

Timár Judit, Kovács Katalin

Budapest, 2022. október 6–7.

R K | Institute for Regional Studies

A kritikai társadalomkutatás feladata: megérteni és megváltoztatni

A kritikai társadalomkutatások releváns témája: társadalmi (környezeti, térbeli) igazságosság

környezeti

térbeli

igazságosság

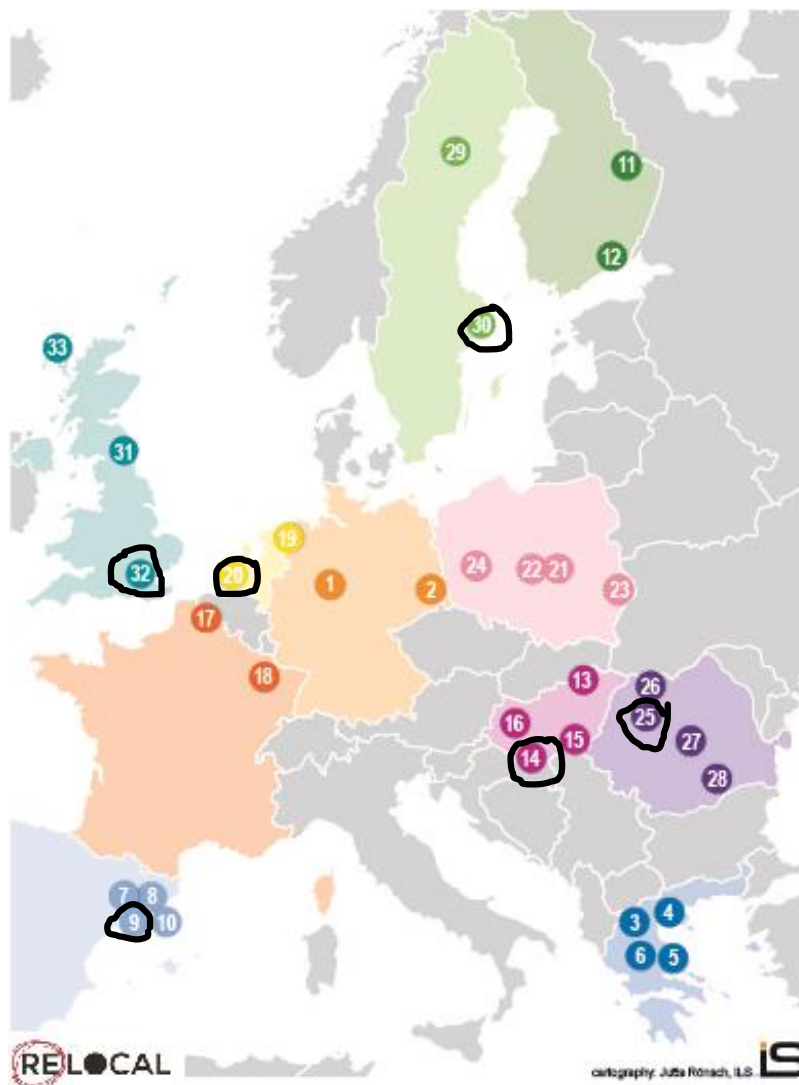
Egyenlőtlen térbeli fejlődés mint térbeli igazságtalanság

Egyenlőtlen fejlődés – például dzsentrifikáció →

Kiszorítás– igazságtalanság

Egy városi egyenlőtlenség / „térbeli igazságosság-kutatás” tapasztalatai I.

	action location	action name	
1	Ostwestfalen-Lippe Region	Smart Country Side	DE
2	Görlitz Town	Youth Centre	DE
3	Western Macedonia Region	Post-Mining Regional Strategy	EL
4	Thessaloniki Region	Alexander Innovation Zone	EL
5	Volos City	Overcoming Fragmentation	EL
6	Karditsa Region	Ecosystem of Collaboration	EL
7	Monistrol de Montserrat Town	Local Strategic Plan	ES
8	Neighbourhood of Premià de Dalt	Llei de Barris	ES
9	Neighbourhood of St Adrià de Besòs	La Mina Transformation Plan	ES
10	Eix Riera de Caldes Municipalities	Association of Municipalities	ES
11	Lieska Town	Lieska Development Strategy 2030	FI
12	Kotka Town	Activation of Youth	FI
13	Encs District	Give Kids a Chance	HU
14	György-telep, Neighbourhood of Pécs	Urban Regeneration	HU
15	Szentés Town and Szentés District	Production Organisation	HU
16	Balaton Uplands	Balaton LEADER	HU
17	Pas-de-Calais Mining Basin	Euralens	FR
18	Lorraine-Luxembourg Border Region	EPA Alzette-Belval	FR
19	Northeast Groningen Region	Induced Earthquakes	NL
20	Neighbourhood of Rotterdam	Rotterdam South on Course	NL
21	Łódź City	Participatory Budget for Łódź	PL
22	Brezoziny Town	Social Cooperative	PL
23	Maslomecz Village	Goth Village	PL
24	Domachowo, Potarzyce, Stara Krobia Villages	Rural Public Spaces	PL
25	Neighbourhood of Cluj	Pata Cluj Project	RO
26	Maramures County	Mara-Natur LEADER	RO
27	Neighbourhood of Codlea	Mălin-Codlea Project	RO
28	Neighbourhood of Bucharest	Plumbuita PIDU	RO
29	Västerbotten Region	Digital Västerbotten	SE
30	Stockholm City	Stockholm Commission	SE
31	Northumberland Uplands	NULAG LEADER	UK
32	Lewisham, Borough of London	Homelessness Project	UK
33	Isle of Lewis	Strengthening Communities	UK

Egy városi egyenlőtlenség / „térbeli igazságosság-kutatás” tapasztalatai II.

Stockholm

London

Rotterdam

Barcelona

Kolozsvár

Pécs

Igazságos város – igazságtalanság-tapasztalat?

A térbeli igazságosság narratívái

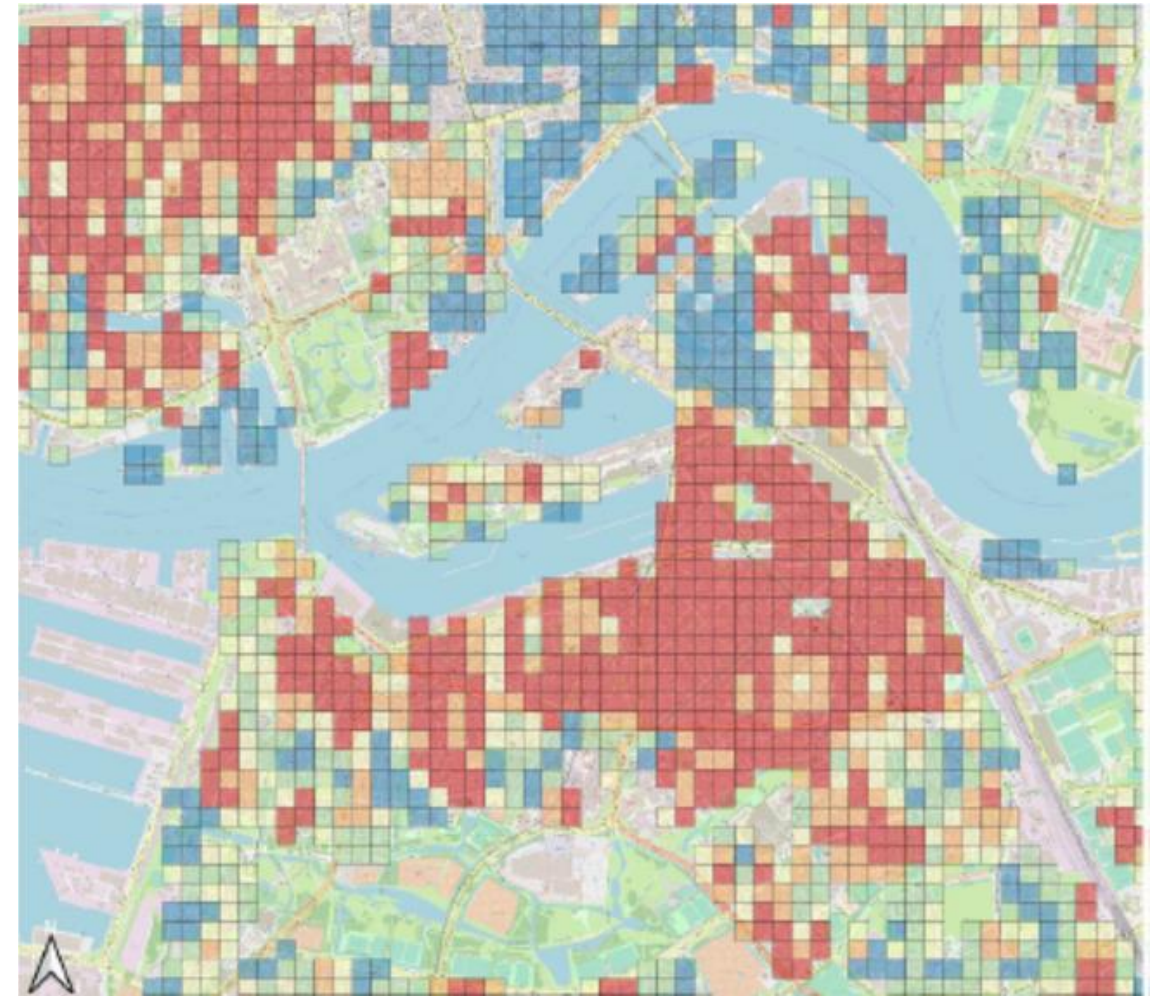
(Hogyan) mobilizálható a térbeli igazságosság koncepciója a városfejlesztési gyakorlatban?

Társadalomkutatók szerepe?

A „térbeli igazságosság” koncepció kutatási relevanciája

Dél-Rotterdam (Dol et al. 2019)

Alacsony jövedelműek aránya (kék a legkisebb, piros a legnagyobb arány) (Janssen and Van Ham, 2018)

A „térbeli igazságosság” koncepció kutatási relevanciája

La Mina/Barcelona metropolisz (Ulled et al. 2019)

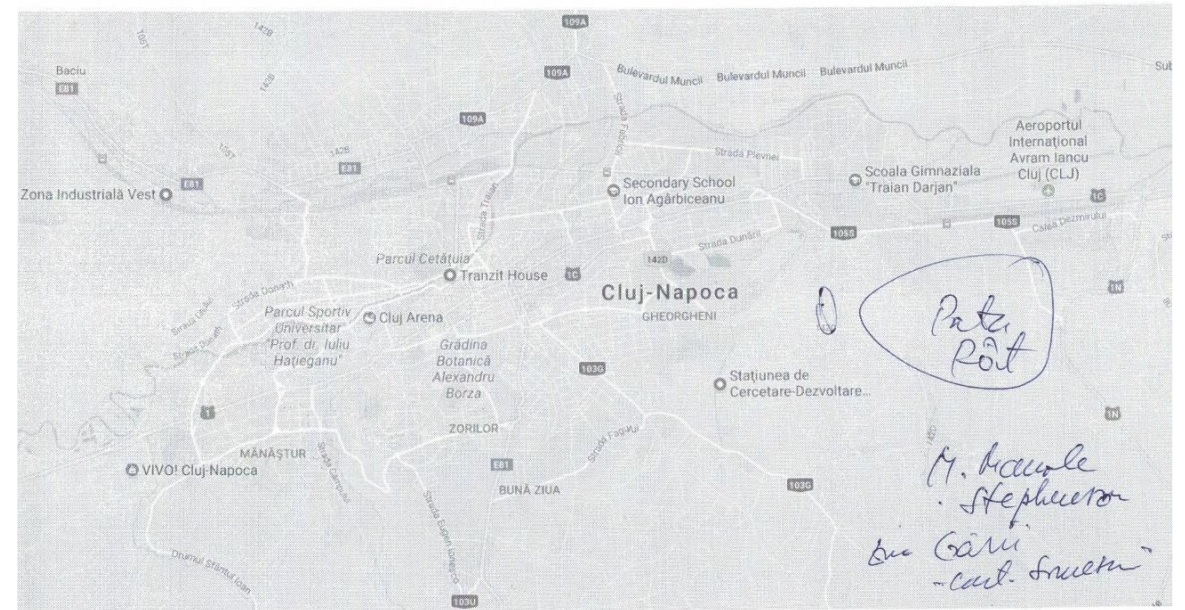
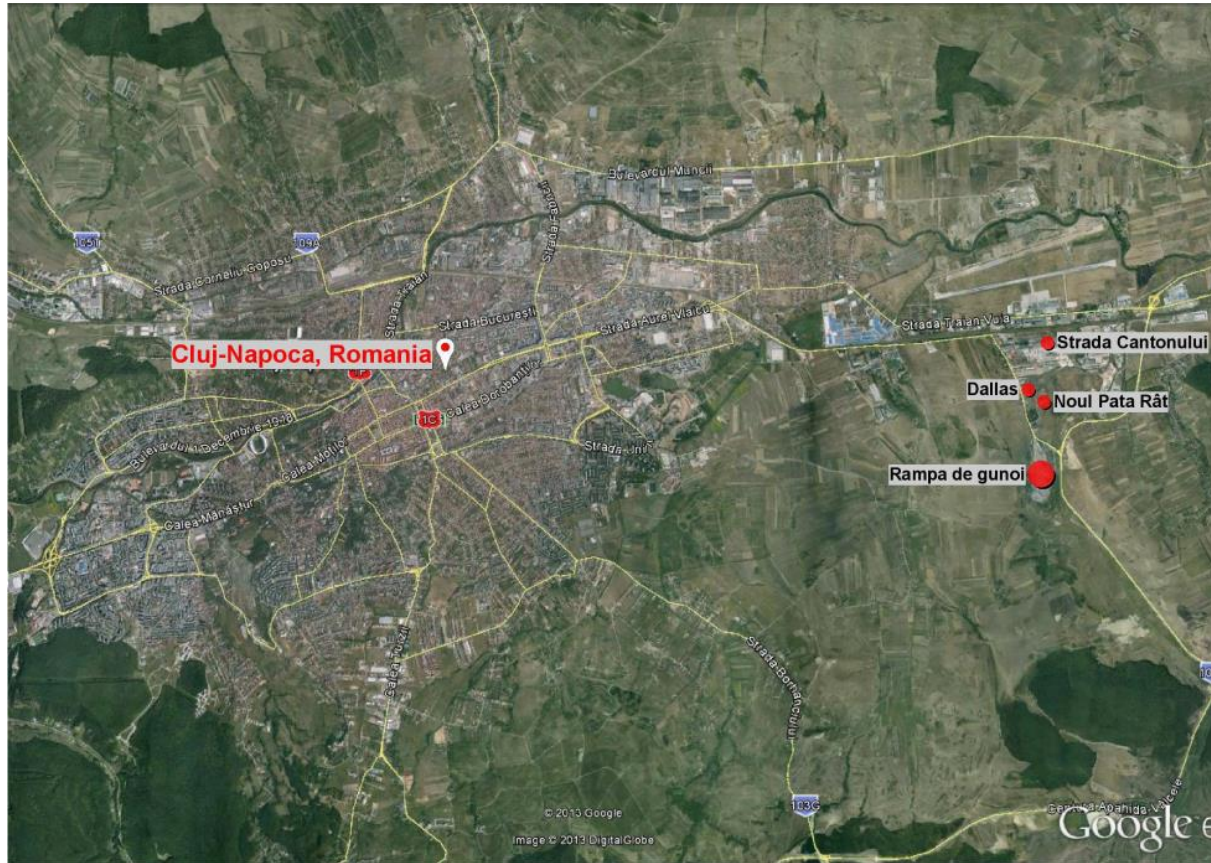

A „térbeli igazságosság” koncepció kutatási relevanciája

György-telep/Pécs (Jelinek, Virág 2019)

A „térbeli igazságosság” koncepció kutatási relevanciája

Patarét/Kolozsvár (Bădiță and Vincze 2019)

Az érintettek térképe a hátrányos helyzetű területekről
térképei (Bădiță and Vincze 2019)

A fejlesztési gyakorlatból mégis hiányzik az „igazságosság” narratíva

---

Miért nem kötik a negatív tértapasztalatokat az igazságtalanság fogalmához?

Nem értik

Fejlesztők szerint:

Nincsenek hátrányos helyzetű területek vagy térbeli igazságtalanság,

hátrányos helyzetű családok vannak

Patarét/Kolozsvár (Bădiță and Vincze 2019)

Miért hiányzik az „igazságosság” nyelve?

Másra fordítják

Sebezhető társadalmi-gazdasági
helyzetű háztartások

Szegregáció

Marginalizáció

Társadalmi fenntarthatóság

Miért hiányzik az „igazságosság” nyelve?

—————> Átpolitizáltak tarják

„ ... a kék oldalon [liberális-konzervatív koalíció] soha nem beszélünk igazságosságról. (...) ha ebben a városban liberális-konzervatív (bor-gerligt) uralom van, akkor minden operatív tervbe beírjuk a „választás szabadságát”. Aztán, amikor váltás van, az ember megnyomja a „keresés és csere” gombot, és az „igazságosság” szót írja be ezekre a helyekre.” (Borén 2019, 9.).

Miért hiányzik az „igazságosság” nyelve?

—————> az országos szakpolitikákban / közbeszédben is hiányzik

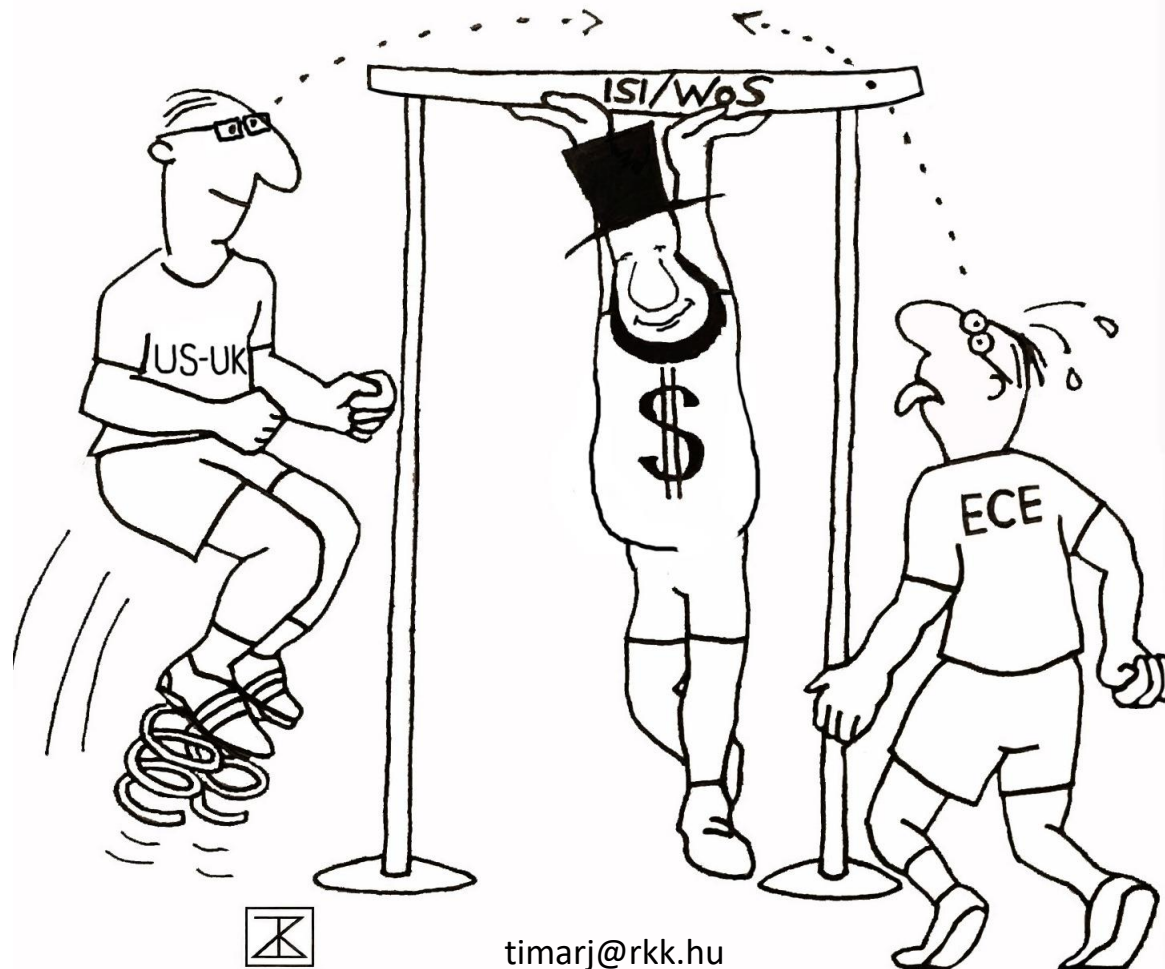

**„neutrális”
technokrata
szemlélet**

**kritikai
megközelítés**

Miért hiányzik az „igazságosság” nyelve?

→ a tudományos diskurzusokban is alig van jelen

timarj@rkk.hu

Kiüresített fogalom beemelés a területrejtési diskurzusokba

Kutatói feladatok

Marginalizáltak tudatosságának segítése

Dilemmák

Milyen eszközei vannak a kritikai társadalomkutatóknak (a RAK-on kívül) a tudatosításra, a társadalmi-térbeli igazságtalansággal szembeni fellépés támogatására?

Köszönjük a figyelmet!

- Ez a megközelítési mód az 138713-as számú, "***Marginalizált tértapasztalatok az egyenlőtlen földrajzi fejlődés kontextusában***" című, az Innovációs és Technológiai Minisztérium Nemzeti Kutatási Fejlesztési és Innovációs Alapból nyújtott támogatásával, a K_21 pályázati program finanszírozásában megvalósított kutatás egyik alap gondolata.
- Ezt a munkát az Európai Unió Horizon 2020 No. 727097, RELOCAL (***Resituating the local in cohesion and territorial development***, 2016 – 2021) kutatási és innovációs programja támogatta

